

TEIT HÍREK

2021. NOVEMBER

A tartalomról:

ATOMERŐMŰ

- 2 Erőművek Éjszakája
- 14 Vörös jelzés az emberiségnek

TEIT

- 4 Programok a TEIT települések életéből
- 6 Ismerjük meg egymást

PAKS II.

- 10 Süli János: indul a reaktortartály gyártási engedélyezése

RHK KFT.

- 12 Búcsú a hulladékoktól

www.teit.hu

Erőművek Éjszakája

Harmincöt helyszínen csaknem 3000 fő vett részt az idei Erőművek Éjszakáján, amelyhez a Paksi Atomerőmű idén is csatlakozott.

folyt. 2. old.

Programok a TEIT települések életéből

Októberi lapunkban átnéztük miként töltötte az elmúlt hónapokat a programok terén a TEIT települések egy része.

folyt. 4. old.

Fotó: TelePaks

Erőművek Éjszakája

Harmincöt helyszínen csaknem 3000 fő vett részt az idei Erőművek Éjszakáján, amelyhez a Paksi Atomerőmű idén is csatlakozott. Az esemény megnyitóján, a Tájékoztató és Látogatóközpontban Scherer Zsolt, a MEKH szóvivője elmondta, hogy a rendezvény nemcsak a technológiáról, hanem a fenntartható környezetről és a tudatos felhasználóról is szól. A paksi programon, amelynek része az Atomenergetikai Múzeum, a látogatóközpont és az üzemi terület megtekintése volt, több százan vettek részt.

Fotók: Vincze Bálint

Az Erőművek Éjszakájának fő szervezője idén is a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal volt, amelynek célja, hogy az energia és távhőtermelés kulisszatitkainak bemutatásával felhívja a figyelmet arra, hogy környezetünk védelme érdekében érdemes okosan bánni erőforrásainkkal.

Az esemény megnyitóján, a Paksi Atomerőmű Tájékoztató és Látogatóközpontjában Scherer Zsolt, a MEKH szóvivője elmondta, hogy idén mintegy 3000 fő regisztrált az országos programra. Az Erőművek Éjszakája nemcsak a technológiáról, hanem a fenntartható környezetről és a tudatos felhasználóról is szól. Ha megismerjük az energiatermelés folyamatait, akkor talán okosabban és takarékosabban bánunk energiaforrásainkkal, amivel a környezetünket is óvjuk – hangsúlyozta a MEKH szóvivője.

Az erőművek és a fűtőművek országsszerte 35 helyszínen nyíltak meg a látogatók előtt, akiket számos érdekes programmal, közelebről is megtekinthető, gigantikus berendezésekkel és szakértő idegenvezetéssel vártak a szervezők, többek között a Paksi Atomerőműben is.

A megnyitón dr. Kovács Antal, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. kommunikációs igazgatója elmondta, hogy nagy öröm az atomerőmű számára a program iránt mutatott óriási érdeklődés. Hozzátette, hogy az Európai Unió tudományos szervezete a megújuló energiaforrások közt ismerte el az atomenergiát,

ugyanakkor a személyes benyomások is nagyon fontosak az atomerőmű kapcsán. Évente közel 40 ezer látogatót fogadunk, akik a helyszínen győződhetnek meg arról, hogy az atomerőmű biztonságosan és széndioxid kibocsátása nélkül állítja elő hazánk villamosenergia-termelésének felét. Arra biztatok mindenkit, hogy látogasson el hozzánk, ismerjen meg minket! – hangsúlyozta dr. Kovács Antal.

Az idei évtől a távhőszolgáltatás napja és az Erőművek Éjszakája szorosan kapcsolódik egymáshoz, így amellett, hogy az érdeklődők megismerhetik a városi fűtőművek működését, részesei lehetnek azoknak a közösségi programoknak is, amelyekkel a távhőszolgáltatók az ország számos pontján várják a látogatókat.

Forrás: <https://eromuvekejszakaja.hu/>

TUDTA-E?

hogy...

az energiahivatal két évvel ezelőtt indította útjára az Erőművek Éjszakája rendezvényt azzal a gondolattal, hogy az energiatakarékosságot, a hatékony energiafelhasználást próbálják a fogyasztóknál a középpontba állítani. Scherer Zsolt, a MEKH szóvivője az eseményen felhívta a figyelmet: „Most, amikor Európa legalacsonyabb energiaárait fizetjük, és nap mint nap halljuk, hogy milyen magasra tört az energia ára Nyugat-Európában, különösen fontos, hogy mi a viszonylag megfizethető árú energiával a lehető legtakarékosabban bánjunk. Erre világít rá ez a rendezvény, hiszen itt meglátjuk azt, hogy a tüzelőanyagokból, a hasadóanyagból, a vízből, a napenergiából, a szemétből és természetesen biomasszából, vagy akár geotermikus energiából, hogyan lesz villamos energia, vagy hogyan lesz meleg a lakásainkban, és hogyan lesz meleg vizünk a lakásban. Nagyon fontos, hogy ezt átérezzük! A hivatal azt reméli, hogy ennek eredményeként takarékosabbak leszünk, és egy olyan generáció is felnő majd, akinek ez az élete része lesz, és olyan fiatalok is lesznek, akik eljönnek, és úgy döntenek, hogy az energetikát választják hivatásukként.” A szóvivő érdekes tapasztalatként említi, hogy a program során, akik a látogatókat vezetik az erőművekben, nem kommunikátorok, hanem szakemberek, akik nemcsak közérthető magyarázatot adnak, hanem a kérdésekre is válaszolni tudnak. Ez a nap így nemcsak a fogyasztókról szól, hanem róluk is. Ez a nap az ő munkájuk előtt is tiszteleg, hiszen ezek az emlegetett alacsony rezsiárak nem lennének lehetségesek a döntéshozói akarat mellett az ő munkájuk nélkül.

Programok a TEIT települések életéből

Októberi lapunkban átnéztük miként töltötte az elmúlt hónapokat a programok terén a TEIT települések egy része. Ezúttal azokat a településeket vesszük sorra, akikről eddig nem esett szó. Mindannyiunk nagy öröme a hosszú bezárkózás után bőven akadt miből válogatnia a családoknak, barátoknak.

Paks

Bővítették programkínálatukat a paksiak. Már 2020-ra új rendezvényeket terveztek, de a járvány keresztül húzta a város terveit. Az idei évben azonban valóban színes kikapcsolódási lehetőségeket nyújtottak a szervezők. A kultúrát, a sportot, a gasztronómiát és hagyományőrzést is érintették programjaikkal, de a zene szinte minden alkalommal főszereplő volt.

Az Atom téren közösen szurkolhattak az EB mérkőzések alatt Pakson. A ledfalon közvetített meccseken kívül étel-ital várta az érdeklődőket a szurkolói sátornál. Szeptemberben az ATOMfutás és brutálATOM futói lepték el a várost. Az idő is ideális volt a sport szerelmeseinek, így különböző korosztályok, különböző távokon nevezhettek. A pandémia miatt elmaradt Város Napját szeptemberben pótolta a város, amelyen fellépett Rúza Magdi, Majka és Curtis és Nika is.

A Sárgödör tér is benépesült az elmúlt hónapokban, a Kávét, Bor és Pálinka Fesztiválra is sor került, de igazi kuriózumként Street Food programot is kínált a tér idén, négy keréken gurult be a gasztronómia.

A kultúra kedvelőinek igazi kuriózum volt az első alkalommal megszervezett Óvárosi Kulturális Esték. A program ötletét a nagydorogi születésű Bánky Vilma személye adta, aki az 1920-as években Hollywoodban sztárrá váló némafilmszínésznő és ikon volt, így nem volt meglepő, hogy igazi múlt idézés vette kezdetét a Paksi Pákolitz István Városi Könyvtár melletti közben.

A város legnagyobb rendezvénye, a Gastroblues Fesztivál sem maradt el, így a gasztronómia, a bor és zene kedvelői ismét összegyűltek az ország számos pontjáról.

Állami nemzeti ünnepünkre háromnapos rendezvénysorozattal készült Paks. Az augusztus 20-i programoknak az Ürgemező adott otthont. A gyermekeket lovaglás, kézműves foglalkozások, VR sátor, gyerekkoncertek várták, a felnőtteket pedig fellépők sora szórakoztatta.

Ordas

Az ordasi nyári programok sora egy nagyon hangulatos eseménnyel indult. Július 2-án a Dunáról szólt tárogatószó. Versztergám Miklós játékát a partról hallgathatta a közönség, a zenei élmény után pedig egy közös szalonnasütésre invitálták a résztvevőket.

A nyári szezon meghatározó programja 2004 óta az alkotótábor, ami idén augusztus 2-6. között nyitotta meg kapuit a művészek előtt. Ilyenkor az utcákon, a Duna-parton és a töltesen is látni festő-állványt cipelő alkotókat. A művészek az ország számos pontjáról érkeznek, és vásznaikon megelevenedik a táj, a helyi emberek, és mindaz, amit ez a varázslatos környezet ihlet.

Idén 24. alkalommal rendezték meg az Ordasi Falunapokat augusztus 27-29. között. A cél az volt, hogy ezzel a háromnapos programsorozattal a helyiek és a környező településen élők végre maguk mögött hagyhassák az elmúlt időszak bezártságát. Az időjárás bár nem kedvezett nekik, az esős idő ellenére közel négyszázan látogattak ki az Ordasi Falunapokra.

Géderlak

„Két különleges programmal indult a nyár Géderlakon. Megérkezett hozzánk az a vándorkiállítás, ami az idén kilencszáz esztendősi premontrei rend történetét mutatja be. Az írásos emlékek szerint a szerzetesek már 1184-ben megvetették lábukat a településen, ugyanis a Gedír dombon alapítottak prépostságot, azon a területen, ahol a mai Géderlak áll.” – tudtuk meg Katona György polgármestertől. A település védőszentje Szent László, akinek a tiszteletére ezúttal szabadtéri búcsút és bérmálást tartottak. A Szentmisét Bábel Balázs kalocsakecskeméti érsek mutatta be.

Tengelic

A településen kisebb zenei programok szervezésével kapcsolódhatott ki a lakosság, így augusztusban Hyll Dániel, Szabó Dávid koncertje mellett fellépett még a Bad Times is. Szeptemberben Straub Dezsővel találkozhattak az Idősek Napi Ünnepegy résztvevői.

Madocsa

Madocsa kiemelt helyszíne volt a Nemzetközi Fúvós Napok Fesztiválnak idén, így augusztusban fellépők sora fogadta a zenekedvelőket: a Pro Artis Wind Band fúvózenekar, St. Martin, a Liszt-díjas Talamba Ütőegyüttes, a Bocskai István Református Oktatási Központ zenekara, a II Földesi János Népzenei Tábor résztvevői.

A XXIII. Madocsa Falunapot augusztus 14-én tartották meg, remek programok-

kal: a kicsiknek a Csurgó zenekar interaktív gyermekműsora nyújtott feledhetetlen perceket, a mozgás igényüket pedig a Virgonckodó Játzóparkban vezethették le. A zene is főszerepet játszott a napon, hiszen Szávovolics Gabriella és barátai nótaműsorral készültek, de fellépett a PistiEst, a Madocsa Nyugdíjasklub, a Dunakömlői Félnótás dalkör, a Madocsa Hagyományörző Néptánc Egyesület és Sipos F. Tamás. A nevetés sem maradt el, hiszen Janklovics Péter humorista is a településre érkezett. Szeptember 4-én a Szüreti felvonulásukat bál követte, csószlányok, csószlegények, mulatólegények, lovasok kíséretében. Idén pedig Madocsa igazán nagy feladatot vállalt el és házigazdája volt a TEIT Napnak is.

Gerjen

Gerjenben sem teltek eseménytelenül az elmúlt hónapok, kicsik és nagyok is találtak programot maguknak. Nagy sikerrel zárta kapuját a Gerjeni Duna-Rock Motoros Találkozó júliusban.

Idén tizenkettedik alkalommal került megrendezésre a program, amely a korábbi évekhez hasonlóan neves fellépőket sorakoztatott fel egy év kihagyás után. A fellépők között szerepelt többek között a Kárpátia, a Mudfield és a Pokolgép. A szervezés a pandémia miatt nem volt könnyű, de végül kiváló látogatottság mellett zárták két napos eseményüket. A Duna-parti település számára remek lehetőség ez az országosan is ismert rendezvény, hogy az ország különböző pontjából érkezők megismerjék a községet és az általuk nyújtott közvetlen, családias hangulatot.

A gyermekeket tematikus napok várták

nyáron, amelyeken a fizikával, szakmákkal, növénytermesztéssel és élő környezetünkkel ismerkedhettek a fiatalok. Nyáron testvértelepüléseiket is fogadta a község, a Balavásárról és Ostrovetsből érkezett delegációkkal töltötték el tartalmas négy napot. A romániai és belarusz vendégek nemcsak a községgel ismerkedtek, hanem a térséggel és Budapesttel is.

Október 9-én Falunapot tartott a község, amelyen a hagyományos szüreti felvonulást követően gyermekprogramok, kirakodóvásár és fellépők várták a rendezvényre látogatókat. Az estét Kozsó és az Ámokfutók koncertjével és bállal zárták a településen.

2021
PAKSI ADVENT
ATOM TÉR
november 28. - december 19.

KOLLÁNYI ZSUZSI HANGÁCSI MÁRTON VIVAT BACCHUS
ALMA EGYÜTTES GÁJER BÁLINT TÓTH ANDI
SZULÁK ANDREA FEKE PÁL KICSI GESZTENYE KLUB
FÜLEMÜLE ZENEKAR MANUEL SHISHA CAFÉ
BEREK BROTHERS HUMEN BRASS BAND RUSZÓ TIBI
JANICSÁK VECA AKUSZTIK DÁNIELFY GERGŐ ÉS AZ UTAZÓK
CSILLAGSHOW - CSILLOGÓ ÜNNEP PAKSI VÁROSI VEGYESKAR

Mikulás-Komondor Karácsonyi vásártér Gokart night Adventi Kuckó
Kincskereső játékok Motoros Mikulások Csúnya pulcsi verseny

Advent Kalocsán
Programajánló

ROCKÖBER
Kézműves Programok
Táború Zenekar
Kiskalász Zenekar
KoriDisco

mika Korpálya
November 28. - December 2. / December 12. - December 19.
Gyertyagyújtás
Kolompós Együttes
Kövek a zsebben
Mikulás nap
Kocsóka Bábshow

Nektár Színház
Diófő
Farkasházi Réka és a Tintanyúl
Hagyományörző Napok
Balkan Fanatik
Újévi Operettgála

A községi programajánló elkészítését a postafiókban!

Ismerjük meg egymást

Új sorozatot indítottunk, amelynek köszönhetően a TEIT települések polgármestereit ismerhetjük meg jobban. Megígértük, hogy minden településvezetőre sor kerül, így folytatjuk is a sort, hogy hamarosan teljes körképet kaphassunk. A hagyományok továbbadása iránti vágy, a közösségért való tenni akarás és a társadalmi szerepvállalás egyaránt jellemzi a Duna bal partján elhelyezkedő települések polgármestereit. Szeretik a folyó közelségét, az emberek közvetlenségét, a civil szervezetek összetartását, és fontos cél számukra, hogy a rájuk bízott településen napról napra jobb legyen élni. Ismerjük meg közelebbről Kalocsa, Uszód, Géderlak és Dunapataj polgármesterét!

Dr. Filvig Géza

Generációk óta Kalocsáért dolgozik a Filvig család

Kalocsa történetének lapjain már hosszú ideje, generációkra visszamenőleg is meghatározó szerepet tölt be a Filvig család. Az idén szüneteltető Városháza épületét a polgármester, Dr. Filvig Géza dédapja, a köztisztviselőként álló üveg- és porcelán nagykereskedő, Filvig Mátyás üvegezte.

Dr. Filvig Géza otthonról egy olyan értékrendet hozott magával, ami ma is meghatározza döntéseit. „Apám egy fegyelmű ember volt. A munkához, az emberekhez, a szülővárosunkhoz való hozzáállásomat ma is meghatározza az a látásmód, amit édesanyámmal együtt mindig szem előtt tartottak: a fűtácán mindig emelt fővel tudjunk végigmenni, mindenkinek a szemébe tudjunk nézni.”

Szüleik példáját követve Dr. Filvig Géza és a nővére is a jogi pályát választotta. „Civil foglalkozásom ügyvéd, és már egészen kicsi korom óta erre készültem. Ez nagyon jó alap a közéleti munkámhoz, sok előnyét látom polgármesterként is.”

Nemcsak a város iránti rajongás, hanem a közösségért való tenni akarás is generációk óta jellemző a Filvig családra. „Dédapám az Ipartestület elnöke, a nagyapám pedig egyházközségi képviselő volt a belvárosi plébánián. Hozzájuk hasonlóan az édesapámnak is fontos volt a társadalmi szerepvállalás. Az Úszó és Vízilabda Egyesületben, valamint a Polgárőrségben betöltött tisztségeit én viszem tovább. A közéleti munkában is aktívan részt vett, 1990-1998 között képviselő, majd alpolgármester volt.”

Ebben is édesapja nyomdokaiba lépett Dr. Filvig Géza, aki 2010 óta önkormányzati képviselő, 2019-től pedig a város polgár-

mestere. „Úgy vélem, hogy Kalocsának nagyon jó lehetőségei vannak. Az, hogy a város jövője hogyan alakul, rajtunk, itt élőkön múlik. Minél dinamikusabb fejlődési pályára kell állítani a várost. Óriási az elvárás velem szemben, de nekem is óriási az elvárásom magammal szemben. Sok mindenünk megkopott az elmúlt évtizedek során, és sajnos nem lehet mindent egy év alatt megújítani, ami korábban elmaradt. Azon dolgozom, hogy minél előbb sikerüljön ezt pótolni.”

A polgármesteri munkához Dr. Filvig Gézának erős családi háttérrel bír. Felesége, Hajdú Ágnes, aki szintén tősgyökeres kalocsai. „Ahogyan, az önkormányzatnál és a testületben is jó csapattal dolgozom, az otthoni kis házi csapatunkra is büszke vagyok. A feleségem mind a meghitt családi környezetet, mind a stabil háttérrel biztosítja nekem, amiért nagyon hálás vagyok neki. Két gyermekünk van, egy négyéves kislányunk és egy két és fél éves kislányunk.”

A polgármester elárulta, szabadidejükben szeretnek a gyerekekkel kerékpározni, és szívesen járnak ki a Dunához is. A folyó varázsa a mínuszokban és a süvítő szélben is lenyűgözi, a természet közelsége pedig teljesen feltölti.

Dr. Filvig Gézától megtudtuk, nem is tudná máshol elképzelni az életét, mint Kalocsán. „Szeretem a település kisvárosi, barátságos jellegét, a Duna közelségét és az itt élő emberek közvetlenségét. Nagyon fontosak számomra a személyes kapcsolatok. Sokan megkeresnek a problémáikkal, és megtisztelnak velem, hogy a bizalmukba avatnak. Mindig örömmel tölt el az is, amikor idelátogat valaki, és azt mondja, hogy gyönyörű városban élünk. Fontos cél számomra, hogy az itt élők büszkéek legyenek arra, hogy kalocsaiak.”

Az uszódi hagyományokat nemcsak őrzik, hanem tovább is adják

Bár **Bedi Gyula** születési helye Budapest, de a polgármester tősgyökeres uszódi. A bejegyzés oka csupán az volt, hogy születésekor édesapja a budapesti hajógyárban dolgozott. „Anyai ágon generációkra visszamenőleg uszódi a család. Édesapám Zala megyéből származik, és Kalocsán volt katoná, amikor megismerkedtem édesanyámmal. Otthonuknak Uszódot választották, itt nőttünk fel húgammal és nővéremmel együtt.”

Bedi Gyula gépészmérnökként végzett a Budapesti Műszaki Egyetemen, majd a Pécsi Tudományegyetemen épületgépész szakmérnök diplomát szerzett. Kalocsán a Karamell sütőipari

Bedi Gyula

vállaltnál kezdett el dolgozni fejlesztőmérnökként, ahol első munkája szabadalmi védelmet kapott. Ezt követően két évig a rendőrség állományában teljesített szolgálatot, 1994 óta pedig Uszód polgármestere. A közösségi életnek aktív résztvevője volt már korábban is.

„Amikor fiatal diplomásként visszakérültem a településre, elindítottunk egy helyi újságot, aminek én lettem a főszerkesztője. Tagja lettem az iskolaszéknek és az egyházközségi képviselőtestületnek is. Már akkor belefolytam a helyi közéletbe.”

Elárulta, hogy ennek ellenére, amikor felkérték, hogy induljon a polgármesteri székért, nem mondott azonnal igent. „Szabtam egy feltételt, mégpedig azt, hogy csak akkor vagyok hajlandó elindulni a választáson, ha keresek magam mellé képviselőtestületi tagokat, és egy csapatként indulunk el a szavazatokért. A jelöltek teljesen különböző politikai platformról érkeztek, csupán az számított, hogy ezért a kis közösségért tenni akarjanak.”

Miután megválasztották, rögtön egy cseppet sem könnyű kihívás várt rá polgármesterként. „Egy vizsgálat során kiderült, hogy az iskola tornaszobája életveszélyes. Építenünk kellett egy újat. Nem volt egyszerű feladat, pályázati segítséget is igénybe kellett vennünk, de megoldottuk!”

Az elmúlt évek során nemcsak a település fejlesztése volt Bedi Gyula célja, hanem a hagyományok továbbvitelének is fontos küldetés volt számára. „Az uszódi kultúrát, viseletet, néptáncot sikerült megismertetnünk az országgal. Érdekes, hogy a Duna Televízió Fölszállott a páva című műsorában többször is láthattunk uszódi táncokat, amiket nem a mi táncosaink adtak elő. Vagyis sikerült másoknak is átadnunk ezt a szép hagyományt. Erre épül a legnépszerűbb rendezvényünk, a Gubbantós Népművészeti Fesztivál is.”

A kétyermekes családapja szívesen tölti szabadidejét feleségével, és két felnőtt gyermekükkel. Emellett, ha teheti fényképezőgépet fog a kezébe, és így örökíti meg a különleges pillanatokat. A fotózás nem csupán hobbi számára, a polgármester ugyanis a Magyar Fotóművészek Világszövetségének egyik alelnöke. „Amikor Kiskunfélegyházán középiskolás voltam, a kollégiumi tanárunk szeretett meg velem a fotózást. Magával ragadott az is, amikor a fotólaborban hívtuk elő a filmeket. Aztán egy időre szögére akasztottam a fényképezőgépet, majd a digitális technika

megjelenése után újra felelevenedtek a fotózáshoz fűződő élményeim. Elkezdtem tanulni, hazai és nemzetközi fotóművész diplomákat szereztem. Nagyon szeretem megörökíteni a hagyományos életmódhoz köthető pillanatokat. Sosem a pompát keresem, hanem mindig az egyszerű, hétköznapi élet mozzanatait ragadnak meg.”

Mindenünk van, ami egy nagyvárosban, csak nekünk kicsiben

Már egészen fiatalon beleszórt a közösségi életbe **Katona György**, Géderlak polgármestere. Mindig is szeretett tenni a településért, 2010 óta pedig ez a hivatása. „Tősgyökeres géderlaki vagyok. Kalocsán és Kaposváron végeztem az iskoláimat, ahol mezőgazdasági végzettséget szereztem. Géderlak jó minőségű termőföldekkel van körbevéve, édesapám is a szövetkezeti szférában dolgozott, és a szüleim otthon is gazdálkodtak. Úgyhogy én már ebbe születtem bele, ezért természetes volt, hogy vonzott az agrárpálya.” Katona György a helyi szövetkezetben dolgozott 21 éven át, majd a nővéreék családi vállalkozásába kapcsolódott be egészen 2010-ig, amikor megválasztották Géderlak polgármesterének. A társadalmi szerepvállalás azonban már jóval azelőtt is része volt az életének, hogy a település vezetője lett. „1987-től a sportegyesület elnöke voltam, 1994 óta vagyok tagja a képviselőtestületnek, 2000-től kezdve pedig az egyházi képviselőtestület munkájában is részt veszek. Mindig is fontos volt számomra, hogy a közösségért dolgozzak.”

Katona György úgy véli, polgármesterként mindig vannak a munka során ütközéspontok, de meg kell találni az arany középút, ami a többségnek megfelel. Azért dolgozik, hogy Géderlak egy olyan település legyen, amit az ott élők valóban az otthonuknak érezhetnek. „Van tájházunk, faluházunk, sportcsarnokunk, gyógyszertárunk, egészségházunk, háziorvossal, védőnővel, bölcsődénk, óvodánk, körzeti rendőrünk, helyben lakó katolikus plébánosunk és sok minden más, ami ahhoz kell, hogy jó legyen itt élni. Úgy szoktam mondani, hogy mindenünk van, ami egy nagyvárosban, csak nekünk kicsiben. Büszkén mondhatjuk azt is, hogy megmaradt a nyolcosztályos általános iskolánk. Sok hasonló méretű településen már csak alsó tagozat működik. Mi a Kalocsa-Kecskeméti egyházmegye fenntartása alá adtuk át az iskolát és az óvodát, ugyanis ebben látjuk a hitre nevelés és a fennmaradás zálogát.”

Katona György

Nemcsak a település fejlesztése, hanem a közösségépítés is nagyon fontos Katona György szerint. *„Működik Géderlakon sportegyesület, horgászegyesület, tánccsoport, férfikórus és nyugdíjasklub is. Ezeknek a támogatása is kiemelt feladat, hiszen közösségformáló erejük van. Éppen ezért szeretnénk minél tovább megőrizni ezeket az egyesületeket, klubokat.”*

A polgármester tervei közt nagyon hangsúlyos szerepe van a településen élő idős korosztály minél jobb ellátásának is. *„Természetesen a szociális ellátórendszer nálunk is működik. Segítjük az idősek mindennapjait, szociális gondozók segítségével igyekszünk levenni a hétköznapi gondjait a vállukról. Emellett azonban szeretnénk egy nappali nyugdíjas napközi otthon létrehozására pályázni, erre ugyanis nagy szükség lenne a településünkön.”*

Géderlak polgármestere elmondta, szabadidejének jelentős részét a családjával tölti. Nős, házasságukból két fiuk született, és van már két unokájuk is. Katona György elárulta, az egyik hobbija a díszmadártenyésztés. *„Most közel 180 papagájom van. Ez már régi szerelem az életemben. Már abban az időszakban is együtt madarászokdtunk édesapámmal, amikor középiskolás lettem. Sokféle papagájom van: Katalin-, szilvafejű, nagy sándor-, kis sándor-, jákó-, sőt még rózsakakadu és arapapagáj is. Bár sokan talán nem is gondolják, de a madarak is amellett hogy szépek tudnak nagyon ragaszkodóak és szelídek lenni.”*

Lendülettel fejlődés jellemzi Dunapatajt és a Szelidi üdülőfalut

Dunapataj polgármestere, **Dusnoki Csaba** 2006 óta áll a település élén. Tösgyökeres pataji családba született, és nem is tudná máshol elképzelni az életét. Mielőtt megválasztották a település polgármesterének, 16 éven át dolgozott a rendőrségen vezető beosztásban, és már akkor is nagyon fontos volt számára a közeleli szerepvállalás. *„Szívesen segíték másoknak, ha van rá lehetőségem. Polgármesterként az ajtóim mindig nyitva áll. A rendőrségen is hozzászóltam ehhez, hiszen, ha baj volt, akkor este 11 órakor is segíteni kellett. Polgármesterként is mindig elérhető vagyok, hiszen a problémát orvosolni kell, meg kell oldani minél hamarabb.”*

Dusnoki Csaba számára megválasztása óta elsődleges szempont Dunapataj fejlesztése. A célja az volt, hogy minél hamarabb elérje, hogy a település a környéken húzóerőt jelentsen. Elégedetten tekint vissza az elmúlt évek során elért eredményekre. *„Mindен beruházásra büszke vagyok, mert Dunapataj jövőjét jelentik. Így például a bölcsődénkre, az óvodánkra, az iskolánkra, a gondozási központra és az orvosi rendelők fejlesztésére, de arra is, hogy négy orvosa van a településünknek. Fontos eredménynek tartom, hogy már minden szolgáltatás elérhető nálunk, ami a 21. században elvárható egy ekkora településtől. A környék egyik legjobb sportinfrastruktúrájával rendelkezünk, de a fedett piacsnakunk is egyedülálló a járásban. Büszke vagyok arra is, hogy sok gyerek születik nálunk, és a lakosság számunk lassan emelkedik. De az egészen kis lépéseket is fontosnak tartom, például azt, hogy sok virágot ültetünk, és évről évre szebbé tesszük a környezetünket.”*

Dusnoki Csaba

A település jelentős turisztikai vonzereje a Szelidi-tó, Magyarország ötödik legnagyobb tava. Az üdülőfaló fejlődése az elmúlt évek során a nagyköztséghez hasonló lendületet vett. *„Egy különleges természeti kincsünk a Szelidi-tó, ami Dunapatajt még színesebbé teszi. A tó által nyújtott kikapcsolódási lehetőségek egyre több embert vonzanak, egy-egy szezonban százezren látogatják meg a strandunkat.”*

Mit szeret legjobban a településben a polgármester? *„Mindent szeretek Dunapatajban! Úgy gondolom, hogy mostanra elértük, hogy egyszerűen jó patajinak lenni. Minden megvan itt, amire szükség lehet, és ha egy kis kikapcsolódásra, a természet közelségére vágyunk, akkor sem kell messzire mennünk. Elég csak felülni a biciklire, és kitekerni a Szelidi-tóig.”*

Keljünk át a Duna jobb partjára és ismerjük meg kicsit közelebről Tengelic és Pusztahencse polgármestereit

Bán István, Pusztahencse polgármestere szinte egész életét a faluban töltötte, amely jóformán a születése pillanatában kezdődött, hiszen a paksi úton, egy lovaskocsin látta meg a napvilágot.

A polgármester a településen végezte az általános iskolát, majd a szekszárdi szakmunkásképzőben szerzett villanyszerelő képesítést. Nősülés előtt költözött haza, majd a helyi TSZ-ben, szakmájának megfelelő munkakörben helyezkedett el. *„Kalákában építettük az otthonunkat Pusztahencsén. Akkoriban minden ház így készült: segítettem a lakosoknak és ők is segítettek nekem”* – emlékezett vissza Bán István, akire olyan mély hatást gyakorolt a közösség ereje, hogy a mai napig motiválja.

1994 óta tagja a helyi képviselőtestületnek, a 2018-as időközi választás óta vezeti a települést. Azért indult a polgármesteri székért, mert úgy látta, hogy a falunak nagyobb odafigyelésre és több rázánt időre van szüksége. Első helyen említett célja mégsem a település prosperitásának fejlesztése volt, hanem az, hogy a lakosság ismét olyan összetartó közösséggé váljon, amilyenek megismerte és megszerette fiatalon. *„Ifjúsági klubba jártam annak idején, és körülbelül húsz évig fociztam a település csapatában. Még két éve is eljártam ping-pongozni az IKSZT-be”* – meséli szenvedéllyel a hangjában Bán István. A polgármester

Bán István

ezeket a szép időket nem csak felidézni, de tevékenységével tovább örökíteni is szeretné.

Közel három évtizedig dolgozott az atomerőműben, nyugdíjazása előtt elnyerte a kiváló üzemeltető díjat. A rá jellemző munkamorál, a lelkiismeretes és alapos feladatellátás meghonosítását szívügyének tartja. Kitűnik ez abból is, ahogyan azokat a közmunkásokat említi, akik nála tanulták meg a pontos munkavégzést. Talán ennek is köszönhető, hogy azóta többen el tudtak helyezkedni. Szavaiból érződik, milyen fontosnak tartja az általa vezetett közösséget. A zimankó közeledtével azon gondolkodik, hogyan tud segíteni azoknak a rászorulóknak, akik a nyersanyaghiány miatt idén a megszokottnál csak később juthatnak tűzifához.

A település fejlesztéseit is a közösségi szemléletnek megfelelően tervezi. Az önkormányzat jelentős támogatásának köszönhetően az iskola nem szűnt meg, ellenkezőleg, az alsó tagozat létszáma megduplázódott az elmúlt időszakban. *„Ahol nincs nevelési intézmény, ott előbb-utóbb elfogy az értelmiségi réteg. Az iskola, a tanítók, tanárok mindig azt jelentették, hogy van kultúra”* – hangsúlyozza a polgármester, aki a regnálását megelőző időszakban megvalósult fejlesztések, beruházások gondozására is figyelmet fordít, igyekszik rendben tartani a falu szép parkját és a közösségi és szolgáltató tereket is. *„Majdnem mindennap körbejárom a falut, észreveszem, ha valami nincs rendben”* – húzta alá Bán István.

Felújítottak utakat, járdát építettek, és vannak még távlati tervei, ami a fejlesztéseket illeti. A temető rendbe tétele azonban szívet melengető eredmény számára, hiszen – az ő szavaival élve – *„ahogy bánunk a múlttal, olyan lesz a jövőnk.”*

Büszke arra **Gáncs István** Tengelic polgármestere, hogy honnan származik, barátai és ismerősei tudják róla, hogy ízig-veéig lokálpatrióta.

Gáncs István tösgyökeres tengelici családban született, ahonnan igazán sosem szakadt el. *„Szekszárdon élek a családommal, oda megyek haza, de Tengelicen vagyok itthon”* – vallja a településvezető. Tizenhatodik éve tölti be a polgármesteri pozíciót, amelyre 2005-ben egy pohár bor mellett kérték fel. Ígéretes külföldi lehetőség helyett úgy döntött, hogy itthon tesz szolgálatot. Abban a közösségben kötelezte el magát, ahol többek között a

Gáncs István

betűvetést is tanulta. Harminchárom éves volt, amikor időközi választáson Tengelic polgármesterévé választották. *„Az első években nagy kihívásokkal kellett szembenézni, ugyanis csődszéli állapotban vettem át az önkormányzatot. A megszerzett diploma az élet iskolájában kevésnek bizonyult, sokat kellett tanulnom ahhoz, hogy rendezzük a település adósságait. Ehhez rengeteg segítségre volt szükségem, amit akkor megkaptam a jegyzőtől, a tapasztalt kollégáktól, és a testületi tagoktól egyaránt”* – emlékezett vissza Gáncs István. Büszke arra, hogy az adósságrendezés után polgármesterségének negyedik évében elkezdődhetett a településfejlesztés. A lakosok nagy türelmet tanúsítottak az első három évben, míg 2009-ben elindulhattak az első fejlesztések Tengelicen. Nagyon sok munka van az elmúlt tizenhat évben, fejlesztésekre közel hárommilliárd forintot költöttek a településen. Megvalósult a közvilágítási- és szennyvízhálózat felújítása és új szennyvízhálózatot telepítettek, felújították a polgármesteri hivatal épületét, a sportcsarnokot, az orvosi rendelőt, az óvodát és a művelődési házat, utakat újítottak fel, új járdákat és új utakat építettek, ezt követően pedig energiatakarékos pályázatok sorával folytatták a fejlesztéseket. *„Mindig koncepció mentén haladtunk, nagyon szigorú költségvetést raktunk össze és nagyon szigorú tempóban valósítottuk meg a feladatokat. Nagyon fontosnak találom azt is, hogy az önkormányzat mindig csak olyan pályázatokra nyújtott be támogatási igényt, amelyek fontosak voltak és nem azokra, amelyekre lehetett. Mi inkább kívártuk a nekünk megfelelőt”* – tette hozzá Gáncs István.

Tengelic polgármestere azt is hangsúlyozta, hogy az állami támogatások, források mellett a Paksi Atomerőmű közelsége biztosította és biztosítja továbbra is a település fejlődéséhez nélkülözhetetlen plusz forrásokat és támogatásokat. A település vezetőjének jövőbeni célkitűzései összhangban vannak az atomerőmű beruházással. Többek között szeretne új lakóhelyeket biztosítani, megvalósítani egy nagyvolumenű fejlesztési koncepciót, és összességében továbbra is a legjobb tudása alapján akar tenni Tengelicért és lakóiért. *„Büszkeséggel tölt el, hogy a település maximálisan élhető. Nagyon jó emberek lakják, emellett mind épített, mind természeti örökségében csodás kincsbánya”* – hangsúlyozta Gáncs István.

Weller P. Hanna

Süli János: indul a reaktortartályok gyártási engedélyezése

Újabb jelentős engedélykérelmet nyújtott be a Paks II. Zrt. – hangzott el az Országgyűlés Fenntartható fejlődés bizottsága ülésén.

A Paks II. Zrt. benyújtotta a reaktortartályok gyártási engedélye iránti kérelmet az Országos Atomenergia Hivatalnak – jelentette be Süli János tárca nélküli miniszter az Országgyűlés Fenntartható fejlődés bizottsága előtt november 16-án. A reaktortartály gyakorlatilag az „atomerőmű szíve”, melynek elkészítését – más hosszú gyártási idejű berendezéshez hasonlóan – külön engedélyhez kötik a jogszabályok. A dokumentáció benyújtása tehát újabb jelentős mérföldkő a projekt életében. Süli János hozzátette: a reaktortartályt az oroszországi Volgodonszkban fogják legyártani várhatóan mintegy 36 hónapos munka eredményeként, orosz

és magyar szakemberek folyamatos kontrollja mellett. A VVER-1200-as reaktortartály felépítéséről, gyártásáról az alábbi videóban érhetők el további információk. A bizottsági meghallgatáson a két új blokk létesítésért felelős miniszter beszámolt arról is, hogy a Paks II. Atomerőmű felvonulási területén több helyszínen párhuzamosan zajlik a munka: öt komplexumban összesen 18 épület vagy építmény létesítése halad folyamatosan. Épül a betonüzem, az acél- és betonacél-szerelő üzem komplexuma, több igazgatási és kiszolgálóépület, a korróziógátló munkálatok komplexuma és egy fővállalkozói raktár is. A leendő blokkok területén már zajlik

a terület-előkészítés, a projekt érvényes építési engedéllyel rendelkezik a résfal és a talajmegerősítés tesztek munkálataira, illetve a mínusz öt méteres szint feletti talaj kiemelésére. Mindemellett nyáron elkészült az Erőmű-beruházási Központ, ahová szeptemberben be is költöztek a Paks II. Zrt. munkatársai.

A miniszter az ülésen arra is kitért, hogy az Országos Atomenergia Hivatal rendkívül alaposnak ítélte a Paks II. Zrt. által benyújtott létesítésiengedély-kérelmet. Áttanulmányozták a hiánypótlásban meghatározott új feladatokat és azok minden szempontból teljesíthetők, nincs tehát akadálya annak, hogy a szükséges

további dokumentációt benyújtva a projekt megkapja a létesítési engedélyt. Süli János megjegyezte: mind a hatóságnál, mind az engedélyesnél kiváló, nemzetközileg is elismert szakemberek dolgoznak, a létesítési engedély tehát egy szakmailag nagyon is alátámasztott, biztos alapokon álló dokumentum lesz az eljárás lezárásakor.

Süli János felhívta a bizottság figyelmét, hogy legutóbb az Európai Bizottság elnöke, Ursula von der Leyen is kiállt az

atomenergia használata mellett, mondván: az megbízható energiaforrás, amire szükség van az Európai Unióban. A miniszter emlékeztetett rá, hogy a glasgow-i klímaváltozási konferencián is elhangzott, hogy a világ tiszta áramtermelésének több mint egynegyedét az atomenergia biztosítja. Leszögezte: miközben az energiahatékonyság, az energiatakarékosság és a megújuló energiatermelés soha nem kapott még ennyi figyelmet, a nyugati társadalom olyan, rég nem tapasztalt

jelenséggel kénytelen megismerkedni, mint az áramszolgáltatás korlátozása. Hazánk egyetért az energiatakarékosság és -hatékonyság elvével, a megújuló források kiaknázásának fontosságával, mindezek mellett határozott álláspontja az, hogy az atomenergia segítségével hosszú távon biztosítsa a hazai lakosság és gazdaság számára a stabil, megfizethető villamos energiát szem előtt tartva a 2050-re kitűzött klímacélokot.

TUDTA-E?

hogy...

Ursula von der Leyen azt mondta:

az unióknak szüksége van az atomenergiára.

Az Európai Bizottság elnöke szerint az atomenergia megbízható energiaforrás.

Az Európai Unió 27 tagállamának csúcstalálkozója után Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke nyilatkozatban állt ki az atomenergia mellett. Meglátása szerint szükségünk van a jövő energiamixében a megbízható atomenergiára, aki sürgette a megújuló energiatermelés további térnyerését is. Nyilatkozatát követően Emmanuel Macron francia elnök is felszólalt, hangsúlyozva: soha nem született még ilyen egyértelmű és széles körű nyilatkozat az atomenergia szükségessége mellett.

Az Európai Bizottságnak a következő hónapokban kell döntenie róla, hogy az EU klímavédelmi céljaival összhangban a fenntartható energiatípusok közé sorolja-e az atomenergiát. Magyarország részvételével tíz uniós tagállam gazdasági és energiapolitikai miniszterei tettek közzé nyilatkozatot a nukleáris alapú villamosenergia-termelés fenntartásának szükségessége mellett.

Forrás: paks2.hu

Búcsú a hulladékoktól

Életünk velejárója a hulladéktermelés. Nincs ez másként a radioaktív hulladékok esetében sem. Számos orvosi, ipari, mezőgazdasági és egyéb kutatási tevékenység során radioaktív anyagokat használnak fel. A nukleáris alapon termelt villamos energia természetes velejárója a kiégett fűtőelem és a folyamat során keletkező - különböző aktivitású - radioaktív hulladék, amelynek elhelyezéséről gondoskodnunk kell.

A Paksi Atomerőmű a Kiégett Kazetták Átmeneti tárolójának szomszédságában

A radioaktív hulladék-kezelés és -elhelyezés hosszú ideig kevésbé központi kérdés volt, holott az embereket – még ha mennyisége nagyságrendekkel kevesebb a háztartási vagy a veszélyes ipari hulladékokénál – sokkalta jobban izgatja. Ez, minden bizonnyal, leginkább a radioaktivitással kapcsolatos félelmekre vezethető vissza. Egy, az EU által készített közvélemény-kutatás szerint az atomenergia alkalmazását ellenzők majdnem fele megváltoztatná véleményét, amennyiben megoldottnak tudná a sugárzó hulladékok kezelésének kérdését, mely mellett, hogy társadalmi-politikai területet is érint, elvitathatatlan, hogy főként műszaki-tudományos téma. E fontos nemzetgazdasági és társadalmi célok okán született meg 1996-ban az ún. Atomtörvény, mely az RHK Kft. megalapításának szükségességét is kimondta és az elvégzendő feladatokat is világosan megfogalmazta. A társaság tervezési, létesítési, tárolási tevékenységeket folytat és ellátja a nukleáris létesítmények leszerelésével és a nukleáris üzemanyag-ciklus zárásával összefüggő feladatokat. Mindezen tevékenységekhez a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap nyújt fedezetet, melybe a radioaktív hulladékot termelő cégek biztosítják a befizetést, így garantálva a biztonságos anyagi háttérrel, mely a minőségi munka elengedhetetlen feltétele. A munka elvégzéséhez a feltételek tehát adottak, a „törvényes gazda” pedig teszi a dolgát a legjobb tudása szerint. Egyértelmű szakmai egyezőség mutatkozik abban, hogy milyen kritériumok szükségeltetnek egy végleges tároló tekintetében, melyek közül, természetesen, a biztonság a leglényegesebb. Az atomenergia alkalmazása során ennek minden más szemponttal szemben elsőbbsége van. Általános biztonsági célkitűzés, hogy az ember és a környezet védelme biztosított legyen az ionizáló sugárzás káros hatásaival szemben. Sugárvédelmi célkitűzés

pedig, hogy az érintett munkavállalók és a lakosság sugárterhelése mindenkor az előírt határértékek alatti, az észszerűen elérhető legalacsonyabb szintű legyen. Ezt biztosítani kell a tervezési alaphoz tartozó üzemzavarok és – amilyen mértékben lehetséges – a tervezésen túli üzemzavarok és a balesetek következtében fellépő sugárterhelések esetén is. Az Atomtörvény rögzíti, hogy az atomenergia alkalmazása kizárólag a jogszabályokban meghatározott módon és hatósági felügyelet mellett történhet. De hogyan is alakul a radioaktív hulladékok útja, míg a végleges elhelyezésükre szolgáló létesítménybe kerülnek? Mivel ezen hulladékfajta valamivel több, mint 90%-a az atomerőműben keletkezik, így a cikk róluk szól...

A mai világban minden olyan létesítmény felkelti a szűkebb vagy tágabb közege figyelmét, amely a természetes környezetet valamilyen formában megváltoztatja. Ilyenek a radioaktív hulladék-tárolók is. Gondoljanak csak bele, hogy milyen izgalom övezte a Püspökszilágy és Kisnémedi határában, 1976-ban létesült RHFT megnyitását. Valaha az atomerőmű is beszállítója volt ennek a létesítménynek, de látva, hogy a telephely nem

bővíthető annyira, hogy az országban keletkező majdnem összes kis és közepes aktivitású hulladékot befogadja, így fogalmazódott meg először a gondolata egy új tárolónak, majd ezt tették követték. De ne szaladjunk ennyire előre!

A paksi atomerőmű üzemeltetési és karbantartási folyamatai során évente kb. 150 m³ szilárd és 200-250 m³ folyékony kis és közepes aktivitású radioaktív hulladék keletkezik. A szétválogatva gyűjtött szilárd hulladékokat dózisteljesítmény-mérésüket követően, egy prégép segítségével, 200 literes acélhordókba tömörítik. Ezek elszállítás előtti átmeneti tárolása az atomerőmű erre a célra kialakított helyiségében történik. A szintén szelektíven gyűjtött folyékony radioaktív hulladékot 550 m³-es tartályokban gyűjtik. Az ezen típusú hulladék nagy hányadát adó sűrűmennyeket a folyékonyhulladék-feldolgozó technológia segítségével egy több szakaszból álló eljárás során megtisztítják a radioaktív szennyeződésektől. Az ily módon nem feldolgozható folyékony radioaktív hulladékokat cementező eljárással szilárdítják.

Folytatás a következő lapszámban...

TUDTA-E?

hogy...

Nagyobb önállóságot kap az Országos Atomenergia Hivatal - adta hírül az MTI. Pénzügyi és szervezeti függetlenséget kap és önálló szabályozó szervvé válik, amelyet a jövőben egy kilenc évre kinevezett elnök vezet. A hivatal olyan központi költségvetési szervvé válik, amelynek büdzséje az Országgyűlés fejezetén belül önálló címet képez. Az OAH feladatai ellátása során kizárólag a jogszabályoknak lesz alárendelve, a feladatkörében nem utasítható, feladatát más szervektől elkülönülten, befolyásolástól mentesen látja el. A változtatás rendelkezik az összeférhetetlenségi szabályokról, meghatározza az elnöki és az elnökhelyettesi kinevezés követelményeit, a megbízás megszűnésével kapcsolatos előírásokat, valamint az elnök feladatait és kötelezettségeit. Az elnök kilencéves mandátumot kap, amely még egyszer ennyi időre meghosszabbítható. Az elnöknek minden évben május 31-ig be kell számolnia az előző évi hatósági tevékenységről az Országgyűlésnek. A hatóság vezetője rendeletalkotási jogot kap, a törvény a szabályozási tárgyköröket is rögzíti. Elhangzott, hogy a változtatás a versenyszférához közelítő bérezést és juttatást biztosít a hivatal munkatársainak.

Vörös jelzés az emberiségnek

Az ENSZ Éghajlatváltozási Kormányközi Testülete, az IPCC legfrissebb, augusztus elején publikált jelentése sokkoló üzeneteket fogalmaz meg a döntéshozók és végeredményképpen az egész emberiség számára. Egyértelműen rámutat, hogyha nem történik azonnali, gyors és nagymértékű csökkentés az üvegházhatású gázok kibocsátásában, akkor a globális felmelegedés közel 1,5°C-ra vagy akár 2°C-ra történő korlátozása elérhetetlen lesz. A tanulmány azt is egyértelműen kijelenti, hogy a klímaváltozás hatásai már világszerte megfigyelhetők. De van hely a reménynek és a félelemnek is.

A klímaváltozás a gleccsereket is súlyosan veszélyezteti. A képen az ausztriai „visszavonuló” Pasterze-gleccser látható 2021. augusztus 2-án. Fotó: Hárfás Zsolt

A közel 4000 oldalas jelentést – Climate Change 2021: the Physical Science Basis – címmel 66 ország 234 szerzője írta. A terjedelmes tanulmány foglalkozik az éghajlati rendszer és az éghajlatváltozás fizikai megértésével, összegyűjti a legújabb eredményeket és bizonyítékokat is. Egyértelműen bemutatja: a mai napig hogyan és miért változott az éghajlat, és érthetőbbé teszi hogyan gyakorol (negatív) hatást az ember az éghajlati jellemzők szélesebb körére, beleértve a szélsőséges eseményeket is. A jelentés szerint az emberi tevékenységekből származó üvegházhatású gázok kibocsátása 1,1 °C-os felmelegedésért felelős. A következő 20 év átlagában a globális hőmérséklet várhatóan eléri vagy meghaladja a 1,5 °C-os felmelegedést. Mindezek pedig azt vetítik előre, hogy az elkövetkező évtizedekben az éghajlatváltozás minden régióban fokozódni fog. A jelentés szerint 1,5°C-os

globális felmelegedés esetén fokozódó hóhullámok, hosszabb meleg évszakok és rövidebb hideg évszakok lesznek. 2 °C-os globális felmelegedés esetén a szélsőséges hőmérsékletek gyakrabban érik el a mezőgazdaság és az egészségügy kritikus tűrési küszöbét. A klímaváltozás hatásai már most is sokkolóak. A globális hőmérséklet például közel 1,1 °C-kal volt magasabb 2011-2020 között, mint 1850-1900 között. Az elmúlt 5 év hőmérséklete rekordokat döntött 1850 óta, a tengerszint-emelkedés közel megháromszorozódott a korábbi időszakhoz képest. A sarkvidéki jég és a gleccserek gyorsuló oladásában az emberiség 90 százalékban felelős, miközben 1950 óta a szélsőséges kánikulák gyakoribbá és intenzívebbé váltak, míg a hidegebb időjárás ritkábbá és kevésbé súlyossá vált. Az Északi-sarkvidék még a 1,5 fokos klímavédelmi cél elérése esetén is 2050 előtt legalább egyszer jégmentessé válik.

A tűzvészek száma egyre gyakoribb lesz. A felmelegedés pedig tovább folytatódik... Az IPCC jelentése szerint azonban a szén-dioxid és más üvegházhatású gázok kibocsátásának erőteljes és tartós csökkentése korlátozná a klímaváltozást, hozzájárva azt is, hogy ennek előnyei gyorsan jelentkezzenek. De akár 20-30 évbe is telhet, amíg a globális hőmérséklet stabilizálódik.

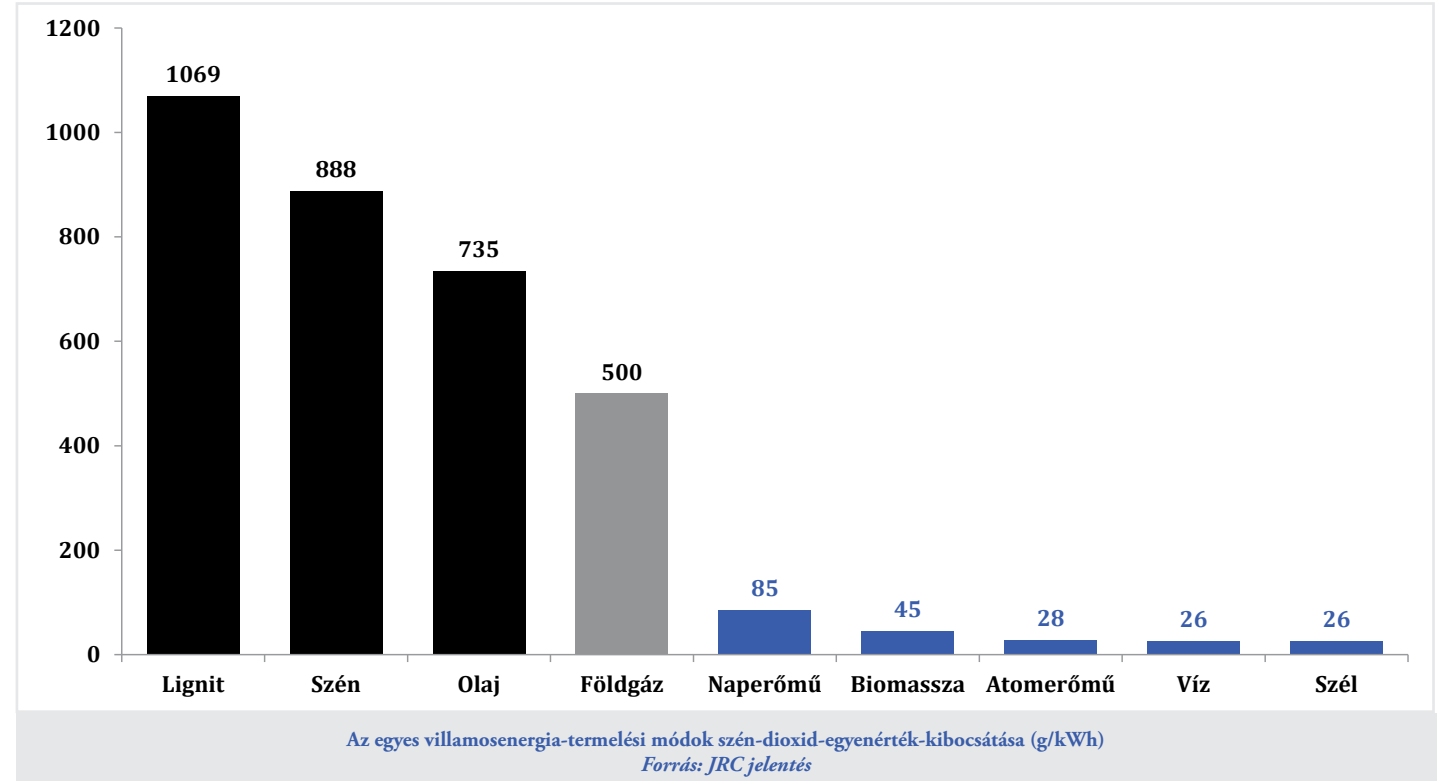
Panmao Zhai, az IPCC első munkacsoportjának társelnöke kiemelte: „Az éghajlat stabilizálásához erős, gyors és tartós csökkentésre lesz szükség az üvegházhatású gázok kibocsátásában, és el kell érni a nettó nulla CO₂-kibocsátást. Miközben az egyéb üvegházhatású gázok és légszennyezők (különösen a metán) korlátozása előnyös lehet az egészségre és az éghajlatra nézve.

A mostani jelentés első alkalommal mutat be részletesebb regionális értékelést az éghajlatváltozásról, beleértve a hasznos információkat, amelyek a kockázatértékelést, az alkalmazkodást és más döntéshozatalat szolgálhatnak. Mindezek mellett egy új keretrendszer segít megérteni a klímaváltozás általi fizikai változásokat: hogy a szélsőséges hőség, hideg, eső, aszály, hó, szél, part menti árvizek és egyebek mit jelentenek/okoznak a társadalom és az ökoszisztémák szempontjából.

Az atomipar készen áll

Ez a jelentés ismételt és egyértelműen rámutat arra, hogy ha a jövőnk érdekében valóban meg kívánjuk nyerni a klímavédelmi háborút, akkor a gazdaság valamennyi ágazatában minden rendelkezésre álló eszközt hadrendbe kell állítani. Természetesen ezzel párhuzamosan új klímabarát technológiák fejlesztését is támogatni szükséges.

Ma már az is teljesen egyértelmű, hogy

a világ egyre több országa kiáll az atomerőművek üzemidő-hosszabbítása és új blokkok építése mellett. Számos olyan ország is, ahol jelenleg még nem alkalmaznak atomenergiát. Ez pedig annak köszönhető, hogy az atomenergiával a nap 24 órájában garantálni lehet az ellátásbiztonságot, az olcsó áram rendelkezésre állását és a klímavédelmi célok elérését is.

Mindezekre tekintettel, az Európai Uniónak – és a világ minden országának – még határozottabban ki kell állnia és a legszélesebb körű jogi, pénzügyi és egyéb eszközökkel támogatnia és gyorsítania kell az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiák fejlesztését és az ilyen

irányú beruházásokat, beleértve az atomerőműveket és a jövőbemutató nukleáris technológiákat is.

Üdvözlendő, hogy jelentésében, szakmai, tudományos alapon, az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontja is arra a következtetésre jutott, hogy az atomenergia zöld, hiszen az atomerőművek és szélerőművek teljes életciklusra vonatkoztatott szén-dioxid-egyenérték-kibocsátása szinte megegyező, csak 28, illetve 26 g/kWh. Miközben a naperőműveké ennek a háromszorosa 85 g/kWh! A gázerőműveké pedig 1069 g/kWh. Ezek az értékek is azt támasztják alá, hogy a globális klímavé-

delmi célok elérése érdekében az atomenergia és a megújuló energiaforrásokra egyaránt szükség van!

Teljesen egyértelmű, hogy gyerekeink, unokáink és dédunokáink élhető jövője és a globális klímavédelmi célok elérése érdekében olyan széles körű nemzetközi összefogásra és döntésekre van szükség, amelyek révén az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiák még gyorsabban fejleszthetőek/építhetőek, miközben a fosszilis, különösen a szénerőművi alapú áramtermelést radikális mértékben szükséges csökkenteni.

Hárfás Zsolt

PAKS PONT NÉVEN FOLYTATJA MŰKÖDÉSÉT A TURISZTIKAI INFORMÁCIÓS IRODA

Új helyen, új arculattal, nyitott meg a Turisztikai Információs Iroda novemberben, melynek új neve Paks Pont iroda lett.

A jövőben a Dózsa György út 47-es szám alatt találják meg a turisták és a lakosság, ahol angol és orosz nyelven is segítséget kaphatnak a betérők.

A szolgáltatások köre bővült az irodában, illetve paksi ajándéktárgyak, kiadványok, valamint az Atomcity termékei, továbbá helyi termékek is kaphatók az irodában. Továbbra is megvásárolhatók a bérletek a paksi helyijáratokra.

Az iroda hétköznap 9-től 17 óráig várja az érdeklődőket.

KALOCSA

PAKS

GÉDERLAK

TENGELIC

GYÖRKÖNY

MADOCSA

USZÓD

DUNASZENTBENEDEK

GERJEN

ORDAS

FOKTÓ

DUNASZENTGYÖRGY

DUNAPATAJ

FADD

BÁTYA

PUSZTAHENCSE

Impresszum:

A Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás lapja

6300 Kalocsa, Szent István út 35.

titkarsag@kalocsa.hu

Felelos kiadó: Dr. Filvig Géza TEIT elnök

Készült: Kerényi nyomda, Szekszárd

Megjelenik: kéthavonta Pakson és környékén 24 000 példányban